

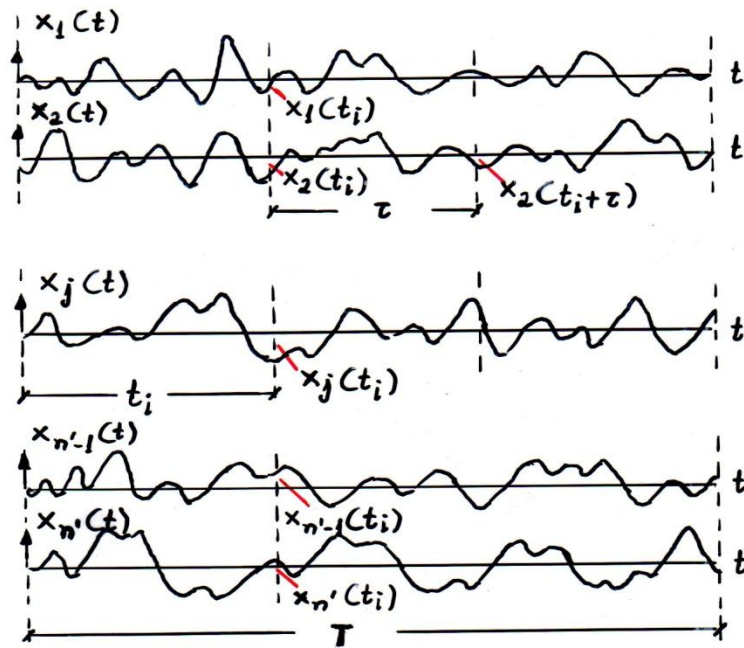
ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΟΝΟΣΕΙΡΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
2. ΔΟΜΗ ΧΡΟΝΟΣΕΙΡΩΝ
3. ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ
4. ΦΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Ανάλυση χρονοσειρών: Στατιστική τυχαίων συναρτήσεων του χρόνου.
- Εφαρμογή σε θέματα Πολιτικού Μηχανικού:
  - Μεταβλητότητα ως προς το χρόνο διαφόρων φορτίσεων.
  - Δυναμικές καταπονήσεις διαφόρων κατασκευών λόγω του ανέμου ή λόγω του τυρβώδους του νερού.
  - Επιβάρυνση της ποιότητας του νερού ενός ποταμού λόγω εισροής λυμάτων.

- $x_j(t)$: χρονική συνάρτηση (συνεχής ή διακριτή)
j αποτέλεσμα ενός πειράματος
- Χρονοσειρά έκτασης m : Δείγμα από m χρονικές συναρτήσεις
 $x_j(t)$, όπου $j=1,2,\dots,m$
- Πληθυσμός n' πιθανών χρονικών συναρτήσεων (μπορεί $n' \rightarrow \infty$)

Στατιστικές Παράμετροι των m Χρονικών συναρτήσεων μιας
Χρονοσειράς για τη χρονική στιγμή t_i

Μέση τιμή:
$$m_{x_i} = \frac{1}{m} \sum_{j=1}^m x_j(t_i)$$

Διασπορά:
$$s_{x_i}^2 = \frac{1}{m-1} \sum_{j=1}^m [x_j(t_i) - m_{x_i}]^2$$

Αυτοσυνχέτιση:
$$R_{x_i x_i}(\tau) = \frac{1}{m-1} \sum_{j=1}^m x_j(t_i) x_j(t_i + \tau)$$

Αυτοσυνκεντρωμένη ή αυτοσυνδιασπορά:

$$C_{o x_i x_i}(\tau) = \frac{1}{m-1} \sum_{j=1}^m [x_j(t_i) - m_{x_i}] [x_j(t_i + \tau) - m_{x_{i+\tau}}]$$

Στάθιμη στοχαστική διαδικασία:

Οι ανωτέρω στατιστικές παράμετροι είναι ανεξάρτητες του χρόνου t_i .

Οι στατιστικές παράμετροι προκύπτουν με ολοκλήρωση ως προς το χρόνο.

Στατιστικές παράμετροι πληθυσμού για στάσιμη διαδικασία

Μέση τιμή: $\mu_x = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) dt$ (ροπή πρώτης τάξης)

Διασπορά: $\sigma_x^2 = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T [x(t) - \mu_x]^2 dt$ (κεντροβαρής ροπή δεύτερης τάξης)

Αυτοσυσχετίση: $R_{xx}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) x(t+\tau) dt$

Αυτοσυνδιασπορά: $C_{0_{xx}}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T [x(t) - \mu_x][x(t+\tau) - \mu_x] dt$

2T: ολική διάρκεια της στοχαστικής διαδικασίας

Προβλήματα στα οποία εφαρμόζεται η ανάλυση χρονοσειρών

- Το πρόβλημα της πρόβλεψης ("πραγματικού χρόνου")
- Το πρόβλημα Monte Carlo (τεχνητή παραγωγή χρονοσειρών)
- Το πρόβλημα της προσομοίωσης
- Το πρόβλημα της ανάλυσης της διασποράς (φάσμα: γραφική παράσταση της κατανομής της διασποράς σε μια ορισμένη περιοχή συχνοτήτων)

ΔΟΜΗ ΧΡΟΝΟΣΕΙΡΩΝ

$$x(t) = x_t(t) + x_p(t) + x_r(t)$$

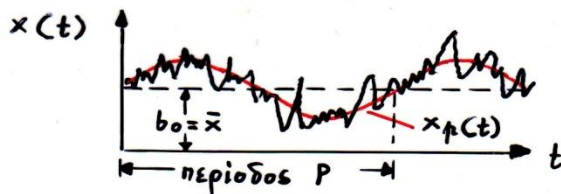
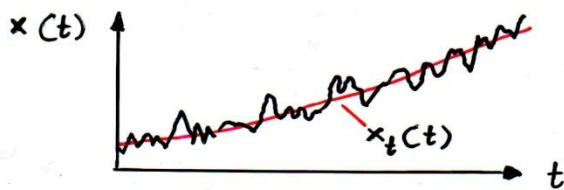
$x_t(t)$: τάση (trend)

$x_p(t)$: περιοδική συνιστώσα

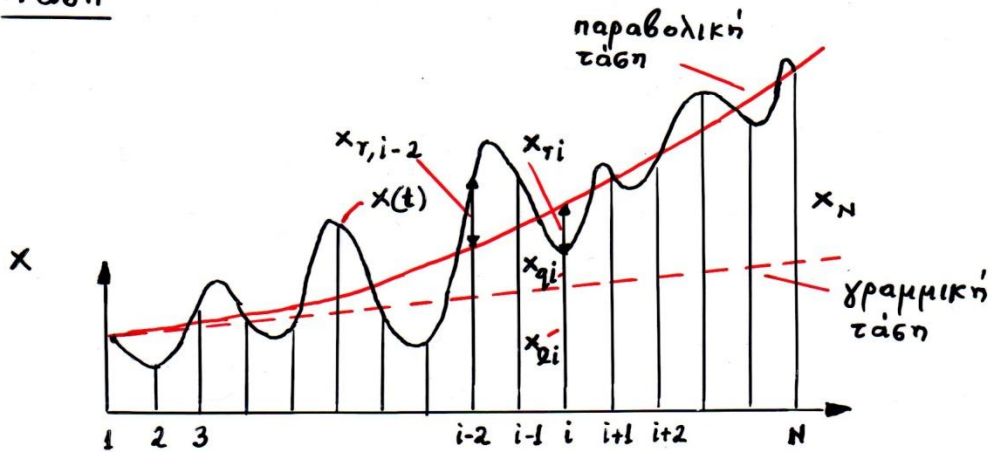
$x_r(t)$: τυχαία συνιστώσα

τάση
περιοδική συνιστώσα } νετερμινιστικό τμήμα, μη σταθίμο

τυχαία συνιστώσα $\Rightarrow$ στοχαστικό τμήμα, σταθίμο

Τάση

$$x_t(t) = \sum_{i=0}^n a_i t^i = a_0 + a_1 t + a_2 t^2 + \dots$$

Υπολογισμός της τάσης με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων

$$S = \int_0^T [x(t) - x_t(t)]^2 dt = \min$$

Γραμμική τάση: $x_t(t) = a_0 + a_1 t$

$$S = \int_0^T [x(t) - a_0 - a_1 t]^2 dt = \min$$

$$\frac{\partial S}{\partial a_0} = 0$$

$$\frac{\partial S}{\partial a_1} = 0$$

$$\frac{\partial S}{\partial a_0} = \int_0^T \frac{\partial}{\partial a_0} (x - a_0 - a_1 t)^2 dt = -2 \int_0^T (x - a_0 - a_1 t) dt = 0$$

$$\int_0^T (x - a_0 - a_1 t) dt = 0 \Rightarrow \int_0^T x dt - a_0 T - \frac{a_1}{2} T^2 = 0$$

$$\bar{x} = \frac{1}{T} \int_0^T x dt$$

$$\bar{x} T - a_0 T - \frac{a_1}{2} T^2 = 0 \Rightarrow \boxed{a_0 = \bar{x} - a_1 \frac{T}{2}}$$

$$\frac{\partial S}{\partial a_1} = \int_0^T \frac{\partial}{\partial a_1} (x - a_0 - a_1 t)^2 dt = -2 \int_0^T (x - a_0 - a_1 t) t dt = 0$$

$$\int_0^T (x - a_0 - a_1 t) t dt = 0 \Rightarrow \int_0^T x t dt - \frac{a_0}{2} T^2 - \frac{a_1}{3} T^3 = 0$$

$$\int_0^T x t dt - \frac{1}{2} \bar{x} T^2 = \frac{a_1}{3} T^3 \Rightarrow \boxed{a_1 = \frac{12}{T^3} \int_0^T x t dt - \frac{6}{T} \bar{x}}$$

- $x(t)$ σε διακριτοποιημένη μορφή

$$t = i \Delta t \quad T = n \Delta t \quad a_0 = \bar{x} - a_1 \frac{n}{2} \Delta t$$

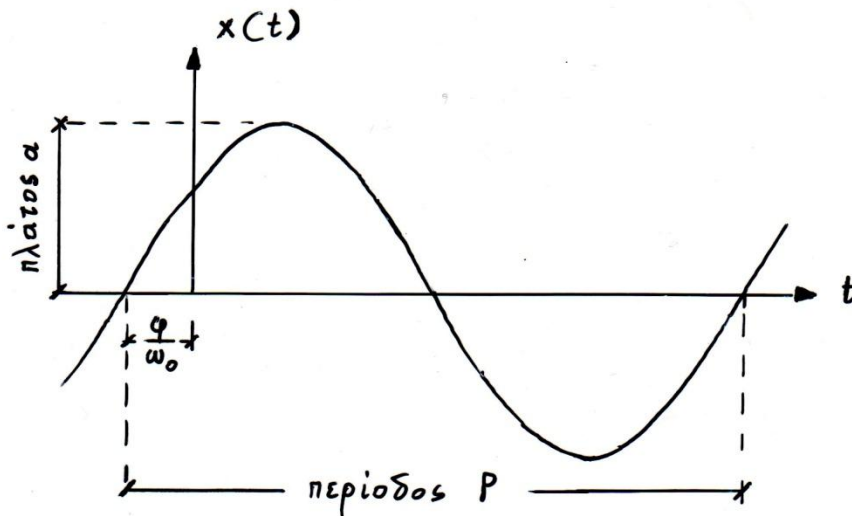
$$a_1 = \frac{1}{\Delta t} \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(i - \frac{n}{2})}{\sum_{i=1}^n (i - \frac{n}{2})^2}$$

Περιοδικότητα

$x_p(t)$: περιοδική συνάρτηση βασικής περιόδου P

$$x_p(t) = x_p(t + iP) \quad i = 1, 2, \dots, n$$

Ημιτονοειδής συνάρτηση

$$x_p(t) = a \sin(\omega_0 t + \varphi)$$

a : πλάτος της συνάρτησης

ω_0 : κυκλική συχνότητα

φ : γωνία φάσεως

$$\omega_0 = 2\pi f_0 \quad f_0 = \frac{1}{P}$$

f_0 : συχνότητα [Hz] ή [1/s]

$$x_p(t) = a \sin \omega_0 t \cos \varphi + a \sin \varphi \cos \omega_0 t$$

$$a' = a \cos \varphi \quad b' = a \sin \varphi$$

$$x_p(t) = a' \sin \omega_0 t + b' \cos \omega_0 t$$

$$a'^2 + b'^2 = a^2 \cos^2 \varphi + a^2 \sin^2 \varphi = a^2 \Rightarrow a = \sqrt{a'^2 + b'^2}$$

$$\operatorname{ctg} \varphi = \frac{a'}{b'}$$

a, φ : πολικές συντεταγμένες

$a = f(1/P)$: φάσμα πλατών

$\varphi = f(1/P)$: φάσμα φάσεων

$a' = f(1/P)$
 $b' = f(1/P)$ } φάσματα συντελεστών

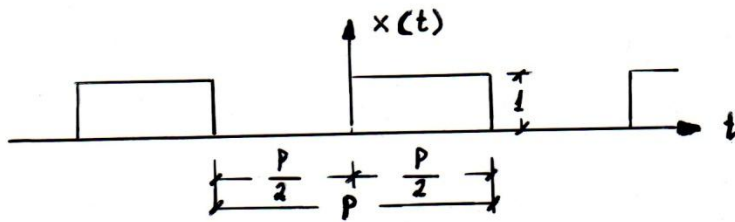
Σειρά Fourier

$$x_p(t) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n \sin n \omega_0 t + \sum_{n=0}^{\infty} b_n \cos n \omega_0 t$$

$\omega_0 = \frac{2\pi}{P} \Rightarrow$ βασική (κυκλική) συχνότητα

n : "αρμονική" των συνιστωσών της σειράς Fourier

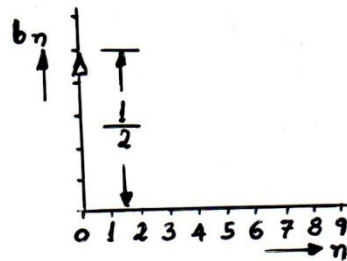
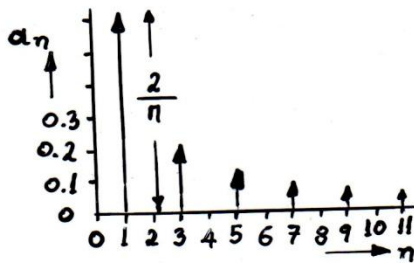
Περιοδική αλυσίδα ισομήκων ορθογωνικών "παλμών"

$$a_n = \frac{2}{P} \int_{-P/2}^{P/2} x_p(t) \sin n\omega_0 t dt \quad n = 1, 2, \dots$$

$$b_0 = \frac{1}{P} \int_{-P/2}^{P/2} x_p(t) dt$$

$$b_n = \frac{2}{P} \int_{-P/2}^{P/2} x_p(t) \cos n\omega_0 t dt$$

Φάσματα γραμμών

$$a_n = \frac{2}{n\pi} \quad n = 1, 3, 5, \dots$$

$$b_n = 0.5 \quad n = 0$$

$$a_n = 0 \quad n = 2, 4, 6, \dots$$

$$b_n = 0 \quad n = 1, 2, \dots$$

Σειρά Fourier σε πολικές συντεταγμένες (c_n, φ_n)

$$a_n = c_n \cos \varphi_n \quad b_n = c_n \sin \varphi_n \quad \Rightarrow$$

$$c_n^2 = a_n^2 + b_n^2 \quad \text{ctg } \varphi_n = \frac{a_n}{b_n}$$

$$\sin(n\omega_0 t) \cos \varphi_n + \cos(n\omega_0 t) \sin \varphi_n = \sin(n\omega_0 t + \varphi_n)$$

$$x_p(t) = \sum_{n=1}^{\infty} c_n \sin(n\omega_0 t + \varphi_n)$$

$c_n(n)$: φάσμα πλατών

$\varphi_n(n)$: φάσμα φάσεων

Περιοδική συνάρτηση $x_p(t)$ σε μιγαδική μορφή $(i = \sqrt{-1})$

$$x_p(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n e^{in\omega_0 t}$$

$$c_n = \frac{1}{P} \int_{-P/2}^{P/2} x_p(t) e^{-in\omega_0 t} dt$$

$$c_n = \frac{1}{2} (b_n - ia_n)$$

Προσδιορισμός περιοδικότητας

- Γνωστή περίοδος
- 1^η μέθοδος: Προσδιορισμός συντελεστών Φουριε
- 2^η μέθοδος: Εύρεση μέσων τιμών

Εύρεση συντελεστών Φουριε

$$a_n = \frac{2}{mP} \int_{-mP/2}^{mP/2} x(t) \sin n\omega_0 t dt$$

$$b_n = \frac{2}{mP} \int_{-mP/2}^{mP/2} x(t) \cos n\omega_0 t dt$$

m : μέγιστος ακέραιος αριθμός για τον οποίο $mP < T$

$$x(t) = x_p(t) + x_r(t)$$

Σχηματισμός μέσων όρων

$$m_{x_i} = \frac{1}{m} \sum_{j=0}^{m-1} x(t_i + jP)$$

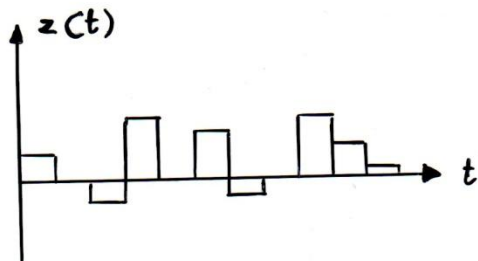
$$x(t_i + jP) = x_p(t_i) + x_r(t_i + jP)$$

$$m_{x_i} = \frac{1}{m} \sum_{j=0}^{m-1} x_r(t_i + jP) + \frac{m}{m} x_p(t_i)$$

$$m_{x_i} \approx x_p(t_i)$$

Τυχαία συνιστώσα: $x_T(t)$

- $x_T(t)$: συνεχής, στάσιμη
- Πιθανολογική συνάρτηση $z(t)$: μη συνεχής ακολουθία τυχαίων αριθμών
- Στοχαστική συνάρτηση $x_T(t)$

- Διαδοχικές τιμές z_i και z_{i+j} : στατιστικά ανεξάρτητες
- Κατανομή πιθανοτήτων για την περιγραφή της συνάρτησης $z(t)$
- Διαδοχικές τιμές $x_T(t_i)$ και $x_T(t_i + \tau)$: εξαρτώνται μεταξύ τους για μια περιοχή $0 \leq \tau \leq \tau_{max}$
- Αυτοσυσχέτιση (autocorrelation) για την περιγραφή της συνάρτησης $x_T(t)$
- $x_T(t)$: δυνατή η χρονική πρόβλεψη
- $z(t)$: μη δυνατή η χρονική πρόβλεψη

Σύνδεση των στοχαστικών συναρτήσεων $x_T(t)$ και $y_T(t)$

$$x_T(t) \Leftrightarrow x_T(t \pm \tau) \quad \eta \quad x_{Ti} \Leftrightarrow x_{T, i \pm k}$$

$$y_T(t) \Leftrightarrow y_T(t \pm \tau) \quad \eta \quad y_{Ti} \Leftrightarrow y_{T, i \pm k}$$

$$x_T(t) \Leftrightarrow y_T(t \pm \tau) \quad \eta \quad x_{Ti} \Leftrightarrow y_{T, i \pm k} \quad (\text{cross correlation})$$

Παράδειγμα εφαρμογής

- Μέτρηση παροχής νερού σ' έναν υδρομετρικό σταθμό τρεις φορές ανά μήνα επί τρία έτη.
- 36 τιμές παροχής ανά έτος

Να προσδιοριστούν οι συνιστώσες της χρονοσειράς

$$x(t) = x_t(t) + x_p(t) + x_r(t)$$

Πίνακας 2.1: Τιμές της παροχής νερού σε m³/s

i	x _i	i	x _i	i	x _i	i	x _i
0	22	27	38	54	74	81	111
1	30	28	30	55	76	82	110
2	22	29	36	56	71	83	106
3	20	30	41	57	78	84	108
4	33	31	49	58	65	85	112
5	40	32	48	59	66	86	120
6	33	33	41	60	71	87	119
7	31	34	49	61	81	88	111
8	29	35	60	62	76	89	111
9	41	36	61	63	64	90	102
10	45	37	59	64	66	91	115
11	43	38	56	65	72	92	115
12	50	39	64	66	74	93	100
13	40	40	71	67	88	94	113
14	37	41	78	68	80	95	114
15	36	42	68	69	89	96	112
16	35	43	66	70	94	97	109
17	34	44	65	71	80	98	102
18	33	45	77	72	95	99	109
19	32	46	80	73	97	100	114
20	33	47	82	74	99	101	112
21	33	48	86	75	97	102	106
22	34	49	77	76	103	103	108
23	35	50	75	77	103	104	118
24	43	51	75	78	100	105	128
25	42	52	74	79	102	106	118
						107	125
26	40	53	75	80	104	108	125

Λύση

$$x(t) = 20 + t + 10 \sin \frac{2\pi t}{36 \Delta t} + x_r(t)$$

Τάση

$$x_t(t) = a_0 + a_1 t \quad (\text{γραμμική τάση})$$

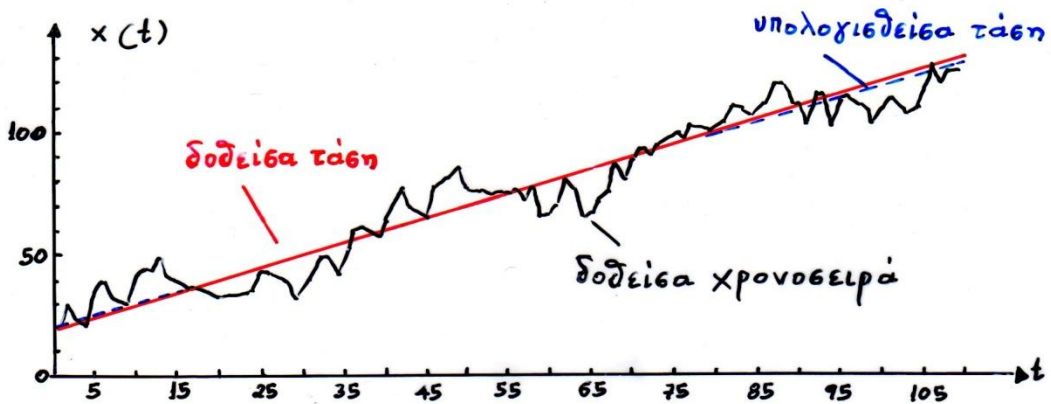
$$a_1 = \frac{12}{T^3} \int_0^T x t dt - \frac{6}{T} \bar{x} \quad a_0 = \bar{x} - a_1 \frac{T}{2}$$

$$t = i \Delta t \quad i = 0, 1, 2, \dots, n$$

$$T = n \Delta t \quad n: \text{αριθμός διαστημάτων } (\Delta t) \text{ της χρονοσειράς } (n=108)$$

$$\bar{x} = \frac{1}{n+1} \sum_{i=0}^n x(i \Delta t)$$

$$a_1 = \frac{1}{n \Delta t} \left[\frac{12}{n^2} \sum_{i=1}^n i x(i \Delta t) - 6 \bar{x} \right]$$

Περιοδική συνίσταση

$$\text{Σειρά Fourier: } x_p(t) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n \sin n\omega_0 t + \sum_{n=0}^{\infty} b_n \cos n\omega_0 t$$

$$a_n = \frac{2}{mP} \int_{-mP/2}^{mP/2} x(t) \sin(n\omega_0 t) dt$$

$$b_n = \frac{2}{mP} \int_{-mP/2}^{mP/2} x(t) \cos(n\omega_0 t) dt$$

$$P = K \Delta t$$

m : αριθμός περιόδων

$$a_n \approx \frac{2}{mK} \sum_{i=1}^{mK} x(i\Delta t) \sin\left(2n \frac{i\pi}{K}\right)$$

$$b_n \approx \frac{2}{mK} \sum_{i=1}^{mK} x(i\Delta t) \cos\left(2n \frac{i\pi}{K}\right)$$

$$K = 36 \quad m = 3$$

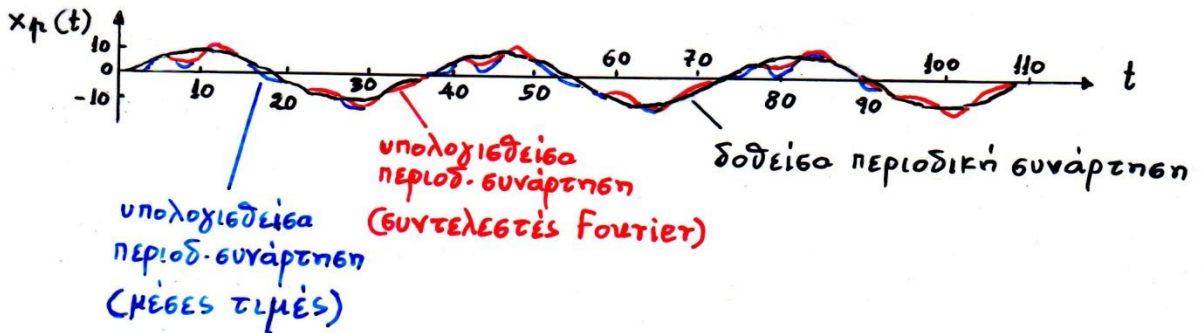
n	a_n	b_n
1	10.69	-1.14
2	-1.48	-0.30
3	-0.24	1.02
4	1.19	0.60
5	0.76	-0.41
6	-0.06	-0.05
7	0.15	-0.04
8	-0.39	-0.11
9	-0.29	0.11
10	-0.00	-0.36

Περιοδική συνιστώσα

Εύρεση μέσων τιμών για τις m περιόδους

$$x_p(i \Delta t) = \frac{1}{m} \sum_{j=0}^{m-1} x(i \Delta t + j \Delta t) \quad i=0,1,2,\dots,K \quad j=0,1,2,\dots,m-1$$

Τυχαία συνιστώσα

Τυχαία συνιστώσα

$$x_T(t) = x(t) - x_t(t) - x_p(t) \Rightarrow x_t(t), x_p(t): \text{δοθείσες}$$

$$r_T(t) = x(t) - x_t(t) - x_p(t) \Rightarrow x_t(t), x_p(t): \text{υπολογισθείσες}$$

$x_T(t)$: δοθείσα τυχαία συνιστώσα

$r_T(t)$: "εναπομείνουσα" συνάρτηση

$$\sigma_{x_T}^2 = \frac{1}{mk-1} \sum_{i=1}^{mk} (x_T(i\Delta t) - r_T(i\Delta t))^2$$

$$\sigma_T^2 = \frac{1}{mk-1} \sum_{i=1}^{mk} (x_T(i\Delta t) - m_{x_T})^2$$

$\sigma_{x_T}^2$: διασπορά της διαφοράς $x_T(t) - r_T(t)$

σ_T^2 : διασπορά της $x_T(t)$

m_{x_T} : μέση τιμή της $x_T(t)$

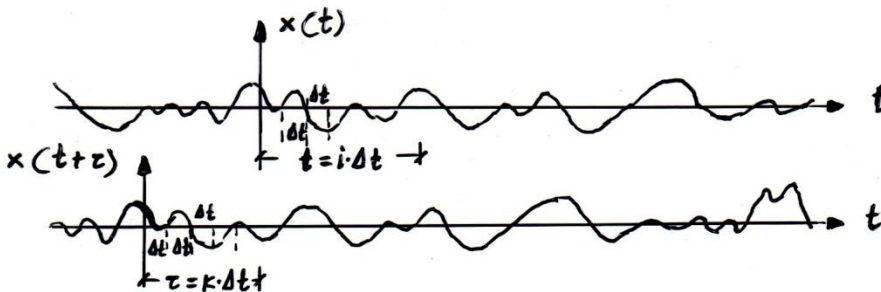
$$\frac{\sigma_{x_T}^2}{\sigma_T^2} = \frac{7.15}{110.7} = 0.064 \Rightarrow x_p(t): \text{μέσω συντελεστών Φουριέρ}$$

$$\frac{\sigma_{x_T}^2}{\sigma_T^2} = \frac{7.81}{110.7} = 0.070 \Rightarrow x_p(t): \text{εύρεση μέσω τιμών}$$

ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ

Συνάρτηση αυτοσυσχέτισης

$$R_{xx}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t)x(t+\tau) dt$$

Συνάρτηση (διασταυρούμενης) συσχέτισης

$$R_{xy}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t)y(t+\tau) dt$$

$$t = i \cdot \Delta t \quad \tau = k \cdot \Delta t \quad T = n \cdot \Delta t$$

$$R_{xy}(k) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i y_{i+k}$$

$x(t), y(t)$: στάθμες χρόνουβελές

Ιδιότητες της συνάρτησης αυτοσυσχετίσεως

Προϋπόθεση: μέση τιμή της χρονοσειράς μηδέν

- Η συνάρτηση αυτοσυσχετίσεως, για $\tau=0$, ισούται προς τη διασπορά:

$$R_{xx}(0) = \sigma_x^2$$

$$R_{xx}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t)x(t+\tau) dt$$

$$R_{xx}(0) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t)^2 dt \Rightarrow \text{διασπορά για } \mu_x = 0$$

- Η συνάρτηση αυτοσυσχετίσεως είναι συμμετρική:

$$R_{xx}(\tau) = R_{xx}(-\tau)$$

$$R_{xx}(-\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t)x(t-\tau) dt$$

$$t' = t - \tau \Rightarrow dt' = dt, \quad t = t' + \tau$$

$$R_{xx}(-\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t'+\tau)x(t') dt' = R_{xx}(\tau)$$

- Η συνάρτηση αυτοσυσχέτισης παρουσιάζει μέγιστο για $\tau = 0$

$$\frac{\partial R_{xx}(0)}{\partial \tau} = 0 \quad \frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} < 0$$

$$\frac{\partial R_{xx}(\tau)}{\partial \tau} = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) \frac{\partial x(t+\tau)}{\partial \tau} dt =$$

$$= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) \frac{\partial x(t+\tau)}{\partial (t+\tau)} \frac{\partial (t+\tau)}{\partial \tau} dt =$$

$$= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) x'(t+\tau) dt \quad x'(t+\tau) = \frac{\partial x(t+\tau)}{\partial (t+\tau)}$$

$$\frac{\partial R_{xx}(-\tau)}{\partial \tau} = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) \frac{\partial x(t-\tau)}{\partial \tau} dt = - \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) x'(t-\tau) dt$$

$$\text{Για } \tau = 0 \Rightarrow \frac{\partial R_{xx}(\tau)}{\partial \tau} = \frac{\partial R_{xx}(-\tau)}{\partial \tau}$$

$$\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) x'(t) dt = - \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t) x'(t) dt$$

$$A = -A \Rightarrow |A| = 0$$

$$\frac{\partial R_{xx}(0)}{\partial \tau} = 0$$

$$t + \tau = t' \Rightarrow \frac{\partial R_{xx}(\tau)}{\partial \tau} = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t' - \tau) x'(t') dt'$$

$$\frac{\partial^2 R_{xx}(\tau)}{\partial \tau^2} = - \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x'(t' - \tau) x'(t') dt'$$

$$t - \tau = t' \Rightarrow \frac{\partial R_{xx}(-\tau)}{\partial \tau} = - \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t' + \tau) x'(t') dt'$$

$$\frac{\partial^2 R_{xx}(-\tau)}{\partial \tau^2} = - \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x'(t' + \tau) x'(t') dt'$$

Για $\tau = 0 \Rightarrow$

$$\frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} = - \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T [x'(t')]^2 dt' = - \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T [x'(t')]^2 dt' = -\sigma_{x'}^2 < 0$$

- Για $\tau > \tau_{\max} \Rightarrow R_{xx}(\tau) = 0$

Για $\tau > \tau_{\max}$, οι τιμές $x(t)$ και $x(t + \tau)$ δεν είναι πλέον συσχετισμένες

- Εάν $x(t) = x_p(t) + x_r(t)$, τότε

$$R_{xx}(\tau) = R_{x_p x_p}(\tau) + R_{x_r x_r}(\tau)$$

$$\begin{aligned} R_{xx}(\tau) &= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T [x_p(t) + x_r(t)][x_p(t+\tau) + x_r(t+\tau)] dt = \\ &= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T \{ [x_p(t)x_p(t+\tau)] + [x_r(t)x_r(t+\tau)] \} dt + \\ &+ \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T \{ [x_r(t)x_p(t+\tau)] + [x_r(t+\tau)x_p(t)] \} dt \end{aligned}$$

- Η αυτοσυσχέτιση μιας περιοδικής συνάρτησης $x_p(t)$ με περίοδο P είναι ομοίως περιοδική συνάρτηση με περίοδο P .

$$x_p(t) = x_p(t + iP) \quad i = 0, 1, 2, \dots$$

$$x_p(t + \tau) = x_p(t + \tau + iP)$$

$$R_{x_p x_p}(\tau + iP) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x_p(t) x_p(t + \tau + iP) dt =$$

$$= \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x_p(t) x_p(t + \tau) dt = R_{x_p x_p}(\tau)$$

Χρονική μικροκλίμακα της αυτοσυσχέτισης

Σειρά Taylor (κοντά στην αρχή $\tau=0$):

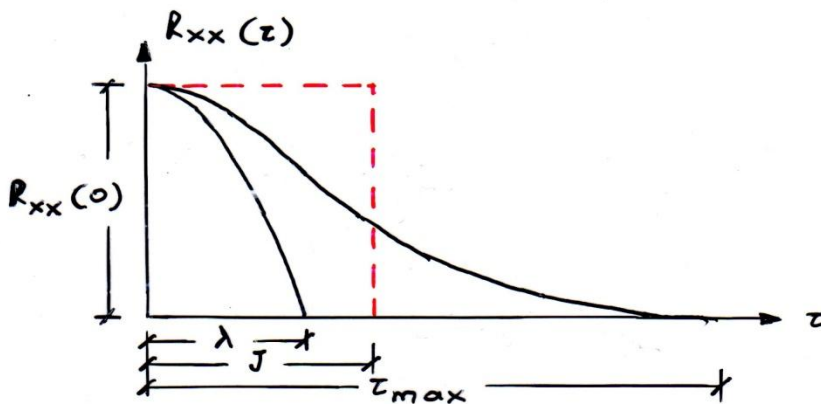
$$R_{xx}(\tau) = R_{xx}(0) + \frac{1}{1!} \frac{\partial R_{xx}(0)}{\partial \tau} \tau + \frac{1}{2!} \frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} \tau^2 + \dots$$

$R_{xx}(\tau)$: συμμετρική συνάρτηση

Μη συμμετρικοί όροι: μηδενικοί (όροι με τ^1, τ^3, τ^5 κ.λπ.)

$$\frac{\partial R_{xx}(0)}{\partial \tau} = 0$$

$$R_{xx}(\tau) = \sigma_x^2 - \frac{1}{2} \left| \frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} \right| \tau^2 + \dots \quad (\text{παραβολή})$$

$$\tau^2 = \lambda^2 = \frac{2\sigma_x^2}{\left| \frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} \right|}$$

λ : χρονική μικροκλίμακα

Χρονική μακροκλίμακα της αυτοσυσχέτισης

$$J = \frac{\int_0^{\infty} R_{xx}(\tau) d\tau}{\sigma_x^2}$$

J: χρονική μακροκλίμακα

Διαδικασία Μαρκov

$$x_T(t + \Delta t) = f(x_T(t_0 \leq t)) + z(t + \Delta t)$$

$f(x_T(t_0 \leq t))$: συσχετισμένο τμήμα

$z(t + \Delta t)$: καθαρώς τυχαίο τμήμα

$$x_{T,i+1} = f(x_{T,j \leq i}) + z_{i+1} \quad (\text{διακριτοποιημένη μορφή})$$

$$f = a_0 x_{T,i} + a_1 x_{T,i-1} + a_2 x_{T,i-2} + a_3 x_{T,i-3} + \dots$$

Διαδικασία Μαρκov πρώτης τάξης

$$f = a_0 x_{T,i}$$

$$x_{T,i+1} = a_0 x_{T,i} + z_{i+1}$$

Προσδιορισμός του συντελεστή α_0

$$x_{T,i+1} = \alpha_0 x_{Ti} + z_{i+1}$$

$$x_{T,i+1} x_{Ti} = \alpha_0 x_{Ti}^2 + z_{i+1} x_{Ti}$$

$$\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_{T,i+1} x_{Ti} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \alpha_0 x_{Ti}^2 + \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n z_{i+1} x_{Ti}$$

$$R_{x_T x_T}(\Delta t) = \alpha_0 \sigma_{x_T}^2 + 0 \quad (\mu_{x_T} = 0)$$

$$\alpha_0 = \frac{R_{x_T x_T}(\Delta t)}{\sigma_{x_T}^2} \quad \eta \quad \alpha_0 = \frac{R_{x_T x_T}(1)}{\sigma_{x_T}^2}$$

$\alpha_0 = \tau_{x_T x_T}(1)$ $\Rightarrow$ συντελεστής αυτοσυσχέτισης πρώτης τάξης

Σχέση μεταξύ $R_{x_t, x_T}(\tau)$ και $\sigma_{x_T}^2$

$$\begin{aligned}\frac{\Delta R_{x_t, x_T}(k \Delta t)}{\Delta t} &= \frac{\frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n x_{Ti} x_{T, i+k+1} - \sum_{i=1}^n x_{Ti} x_{T, i+k} \right)}{\Delta t} = \\ &= \frac{\frac{1}{n} \left(\sum_{i=1}^n a_0 x_{Ti} x_{T, i+k} + \sum_{i=1}^n x_{Ti} z_{i+k+1} - \sum_{i=1}^n x_{Ti} x_{T, i+k} \right)}{\Delta t} = \\ &= \frac{1}{n \Delta t} (a_0 - 1) \sum_{i=1}^n x_{Ti} x_{T, i+k} = \frac{1}{\Delta t} (a_0 - 1) R_{x_t, x_T}(k \Delta t)\end{aligned}$$

$$\text{Για } \Delta t \rightarrow 0 \Rightarrow \frac{\Delta R_{x_t, x_T}(k \Delta t)}{\Delta t} = \frac{dR_{x_t, x_T}(\tau)}{d\tau} = \frac{a_0 - 1}{\Delta t} R_{x_t, x_T}(\tau)$$

$$\frac{dR_{x_t, x_T}(\tau)}{R_{x_t, x_T}(\tau)} = \frac{a_0 - 1}{\Delta t} d\tau \Rightarrow \ln R_{x_t, x_T}(\tau) = \frac{a_0 - 1}{\Delta t} \tau + \ln G$$

$$\text{Για } \tau = 0 \Rightarrow \ln \sigma_{x_T}^2 = \ln G \Rightarrow G = \sigma_{x_T}^2$$

$$\ln R_{x_t, x_T}(\tau) = \frac{a_0 - 1}{\Delta t} \tau + \ln \sigma_{x_T}^2 \Rightarrow \ln \frac{R_{x_t, x_T}(\tau)}{\sigma_{x_T}^2} = \frac{a_0 - 1}{\Delta t} \tau$$

$$\frac{R_{x_t, x_T}(\tau)}{\sigma_{x_T}^2} = e^{\frac{a_0 - 1}{\Delta t} \tau} \Rightarrow \boxed{R_{x_t, x_T}(\tau) = \sigma_{x_T}^2 e^{\frac{a_0 - 1}{\Delta t} \tau}}$$

Σ_{χ^2} μεταξύ σ_z^2 και $\sigma_{x_T}^2$

$$\sigma_{x_T}^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_{T,i+1}^2 = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_{T,i+1} x_{T,i+1} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_{T,i+1} (a_0 x_{Ti} + z_{i+1}) =$$

$$= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_{T,i+1} a_0 x_{Ti} + x_{T,i+1} z_{i+1}) =$$

$$= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n [a_0 x_{Ti} x_{T,i+1} + z_{i+1} (a_0 x_{Ti} + z_{i+1})] =$$

$$= \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n a_0 x_{Ti} x_{T,i+1} + \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n a_0 x_{Ti} z_{i+1} + \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n z_{i+1} z_{i+1} =$$

$$= a_0 R_{x_T, x_T}(\Delta t) + 0 + \sigma_z^2$$

$$R_{x_T, x_T}(\Delta t) = a_0 \sigma_{x_T}^2$$

$$\sigma_{x_T}^2 = a_0^2 \sigma_{x_T}^2 + \sigma_z^2$$

$$\sigma_z^2 = (1 - a_0^2) \sigma_{x_T}^2$$

ΦΑΣΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

- Χρονική συνάρτηση $\Rightarrow$ στην περιοχή της συχνότητας
- Ανάλυση Φουριε $\Rightarrow$ και σε μη περιοδικές συναρτήσεις
- Στη βάση της βίρας Φουριε $\Rightarrow$ Ζεύγος "μετασχηματισμένων"
Φουριε

$$x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} A(\omega) e^{i\omega t} d\omega$$

$$(i = \sqrt{-1})$$

$$A(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-i\omega t} dt$$

$A(\omega)$: "μετασχηματισμένη" Φουριε της συνάρτησης $x(t)$

$x(t) \Rightarrow$ στην περιοχή του χρόνου

$A(\omega) \Rightarrow$ στην περιοχή της συχνότητας

$$x_p(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n e^{in\omega_0 t}$$

$$c_n = \frac{1}{P} \int_{-P/2}^{P/2} x_p(t) e^{-in\omega_0 t} dt$$

$$x_p(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left[\int_{-P/2}^{P/2} x_p(t) e^{-in\omega_0 t} dt \right] e^{in\omega_0 t} \frac{1}{P}$$

$$\omega_0 = \frac{2\pi}{P}$$

$$\text{Για } P \rightarrow \infty \Rightarrow \frac{1}{P} = \frac{d\omega}{2\pi}$$

$$n\omega_0 \rightarrow \omega$$

άθροισμα $\rightarrow$ ολοκλήρωμα

$$x(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-i\omega t} dt \right] e^{i\omega t} d\omega$$

ολοκλήρωμα
Φουριε

- Το ολοκλήρωμα Φουριε προκύπτει από τη σειρά Φουριε για $P \rightarrow \infty$

Θεωρήματα για τη μετασχηματισμένη Fourier

- $\boxed{\text{Εάν } x_1(t) = x'(t) + x''(t), \text{ τότε } A_1(\omega) = A'(\omega) + A''(\omega)}$

$A'(\omega)$: μετασχηματισμένη Fourier της $x'(t)$

$A''(\omega)$: μετασχηματισμένη Fourier της $x''(t)$

$A_1(\omega)$: μετασχηματισμένη Fourier της $x_1(t)$

- $\boxed{\text{Εάν } x_1(t) = \alpha x(t), \text{ τότε } A_1(\omega) = \alpha A(\omega)}$

$A(\omega)$: μετασχηματισμένη Fourier της $x(t)$

$A_1(\omega)$: μετασχηματισμένη Fourier της $x_1(t)$

- Θεώρημα μετασχηματισμού

$\boxed{\text{Εάν } x_1(t) = x(at), \text{ τότε } A_1(\omega) = \frac{1}{|a|} A\left(\frac{\omega}{a}\right)}$

Απόδειξη:

$$A_1(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(at) e^{-i\omega t} dt = \int_{-\infty}^{\infty} x(at) e^{-i\frac{\omega}{a} at} \frac{1}{a} d(at) = \frac{1}{a} A\left(\frac{\omega}{a}\right)$$

- Θεώρημα μετατόπισης

$$\text{Εάν } x_1(t) = x(t-a), \text{ τότε } A_1(\omega) = e^{-i\omega a} A(\omega)$$

Απόδειξη

$$A_1(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t-a) e^{-i\omega t} dt = \int_{-\infty}^{\infty} x(t-a) e^{-i\omega(t-a)} e^{-i\omega a} dt$$

$$t-a = t' \Rightarrow A_1(\omega) = e^{-i\omega a} A(\omega)$$

$$\text{Εάν } A_1(\omega) = A(\omega - \omega_0), \text{ τότε } x_1(t) = e^{i\omega_0 t} x(t)$$

Απόδειξη

$$x_1(t) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} A(\omega - \omega_0) e^{i\omega t} d\omega =$$

$$= \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} A(\omega - \omega_0) e^{i(\omega - \omega_0)t} e^{i\omega_0 t} d(\omega - \omega_0)$$

$$= e^{i\omega_0 t} x(t)$$

- Θεώρημα παραγωγισ

$$\text{Εάν } x_1(t) = \frac{d^n x(t)}{dt^n}, \text{ τότε } A_1(\omega) = (i\omega)^n A(\omega)$$

Απόδειξη

$$x_1(t) = \frac{dx(t)}{dt}$$

$$A_1(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{dx(t)}{dt} e^{-i\omega t} dt = x(t) e^{-i\omega t} \Big|_{-\infty}^{+\infty} + \int_{-\infty}^{\infty} i\omega x(t) e^{-i\omega t} dt = i\omega A(\omega)$$

Μετασχηματισμένη Φουριερ μιας αναδίπλωσης

Ολοκλήρωμα αναδίπλωσης (convolution integral):

$$y(t) = \int_0^{\infty} x(\tau) h(t-\tau) d\tau$$

$y(t)$: πλημμυρογράφημα

$x(t)$: βροχογράφημα

$h(t)$: μοναδιαίο υδρογράφημα

$A_y(\omega)$: μετασχηματισμένη Φουριερ της συνάρτησης $y(t)$

$A_x(\omega)$: μετασχηματισμένη Φουριερ της συνάρτησης $x(t)$

$H(\omega)$: μετασχηματισμένη Φουριερ της συνάρτησης $h(t)$

$$A_y(\omega) = A_x(\omega) H(\omega)$$

Απόδειξη

$$A_y(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_0^{\infty} x(\tau) h(t-\tau) d\tau \right] e^{-i\omega t} dt$$

$$A_y(\omega) = \int_0^{\infty} x(\tau) \left[\int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau) e^{-i\omega t + i\omega \tau} dt \right] e^{-i\omega \tau} d\tau$$

$$t' = t - \tau \Rightarrow dt' = dt$$

$$H(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t') e^{-i\omega t'} dt'$$

$$A_y(\omega) = H(\omega) \int_0^{\infty} x(\tau) e^{-i\omega \tau} d\tau = H(\omega) A_x(\omega)$$

Μετασχηματισμένη Φουριέ της αυτοσυσχετίσης

$$R_{xx}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t)x(t+\tau) dt$$

$A_x(\omega)$: μετασχηματισμένη Φουριέ της συνάρτησης $x(t)$

$A_R(\omega)$: μετασχηματισμένη Φουριέ της συνάρτησης $R_{xx}(\tau)$

$$A_R(\omega) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} |A_x(\omega)|^2$$

Απόδειξη

$$A_R(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} R_{xx}(\tau) e^{-i\omega\tau} d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} \left[\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-T}^T x(t)x(t+\tau) dt \right] e^{-i\omega\tau} d\tau$$

$$A_R(\omega) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-\infty}^{\infty} x(t) \left[\int_{-\infty}^{\infty} x(t+\tau) e^{-i\omega\tau} d\tau \right] dt$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} x(t+\tau) e^{-i\omega\tau} d\tau = e^{i\omega t} \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) e^{-i\omega\tau} d\tau = e^{i\omega t} A_x(\omega) \quad \text{θεώρημα μετατόπισης}$$

$$A_R(\omega) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{i\omega t} A_x(\omega) dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} A_x(\omega) A_x^*(\omega)$$

$$A_x^*(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{i\omega t} dt$$

$$A_R(\omega) = 2 \int_0^{\infty} R_{xx}(\tau) \cos \omega \tau d\tau$$

Απόδειξη

$$A_R(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} R_{xx}(\tau) e^{-i\omega\tau} d\tau$$

$$e^{-i\omega\tau} = \cos \omega \tau - i \sin \omega \tau$$

$$A_R(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} R_{xx}(\tau) \cos \omega \tau d\tau - i \int_{-\infty}^{+\infty} R_{xx}(\tau) \sin \omega \tau d\tau$$

$$R_{xx}(\tau) = R_{xx}(-\tau)$$

$$A_R(\omega) = 2 \int_0^{\infty} R_{xx}(\tau) \cos \omega \tau d\tau$$

$$R_{xx}(\tau) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} A_R(\omega) \cos \omega \tau d\omega$$

Απόδειξη

$$R_{xx}(\tau) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} A_R(\omega) e^{i\omega\tau} d\omega$$

$$e^{i\omega\tau} = \cos \omega \tau + i \sin \omega \tau$$

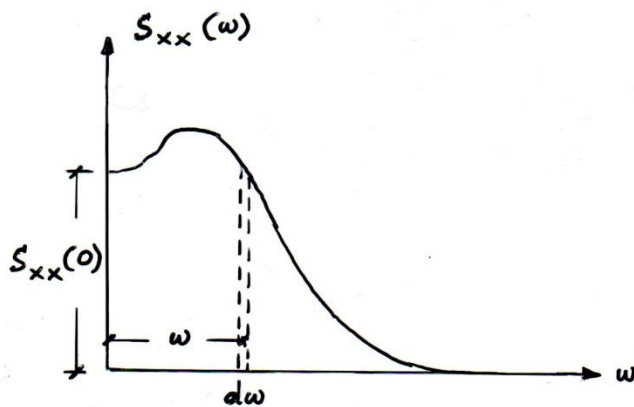
$$R_{xx}(\tau) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} A_R(\omega) \cos \omega \tau d\omega + \frac{1}{2\pi} i \int_{-\infty}^{\infty} A_R(\omega) \sin \omega \tau d\omega$$

$$A_R(\omega) = A_R(-\omega), \text{ γιατί } R_{xx}(\tau) = R_{xx}(-\tau) \text{ και } \cos \omega \tau = \cos(-\omega\tau)$$

$$R_{xx}(\tau) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} A_R(\omega) \cos \omega \tau d\omega$$

$$\text{Για } \tau=0 \Rightarrow R_{xx}(0) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} A_R(\omega) d\omega = \sigma_x^2$$

Ορισμός φάσματος

$S_{xx}(\omega)$: φάσμα ενέργειας (ή διασποράς)

$$\sigma_x^2 = \int_0^{\infty} S_{xx}(\omega) d\omega$$

$$S_{xx}(\omega) = \frac{1}{\pi} A_R(\omega)$$

$S_{xx}(\omega)$: συνάρτηση κατανομής της διασποράς της στοχαστικής διαδικασίας $x(t)$

Εξισώσεις Wiener-Khinchin

$$S_{xx}(\omega) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} R_{xx}(\tau) \cos \omega \tau d\tau \quad (1)$$

$$R_{xx}(\tau) = \int_0^{\infty} S_{xx}(\omega) \cos \omega \tau d\omega \quad (2)$$

Απόδειξη της σχέσης $\frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} = -\sigma_x^2 = -\int_0^\infty \omega^2 S_{xx}(\omega) d\omega$

$$\frac{\partial R_{xx}(\tau)}{\partial \tau} = -\int_0^\infty S_{xx}(\omega) \omega \sin \omega \tau d\omega \quad (\text{από τη 2}^\eta \text{ εΐε. Wiener-Khintchin})$$

$$\frac{\partial^2 R_{xx}(\tau)}{\partial \tau^2} = -\int_0^\infty S_{xx}(\omega) \omega^2 \cos \omega \tau d\omega$$

$$\text{Για } \tau=0 \Rightarrow \frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} = -\int_0^\infty \omega^2 S_{xx}(\omega) d\omega = -\sigma_x^2$$

Χρονική μακροκλίμακα στην περιοχή της συχνότητας

Χρονική μακροκλίμακα στην περιοχή του χρόνου:

$$J = \frac{\int_0^\infty R_{xx}(\tau) d\tau}{\sigma_x^2}$$

Από την 1^η εΐε. Wiener-Khintchin:

$$\int_0^\infty R_{xx}(\tau) \cos \omega \tau d\tau = \frac{\pi}{2} S_{xx}(\omega)$$

$$\text{Για } \omega=0 \Rightarrow \int_0^\infty R_{xx}(\tau) d\tau = \frac{\pi}{2} S_{xx}(0)$$

$$J = \frac{\pi}{2} \frac{S_{xx}(0)}{\sigma_x^2}$$

Χρονική μικροκλίμακα στην περιοχή της συχνότητας

Χρονική μικροκλίμακα στην περιοχή του χρόνου:

$$\lambda^2 = \frac{2\sigma_x^2}{\left| \frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} \right|}$$

Από τη 2^η εξίσ. Wiener-Khintchin:

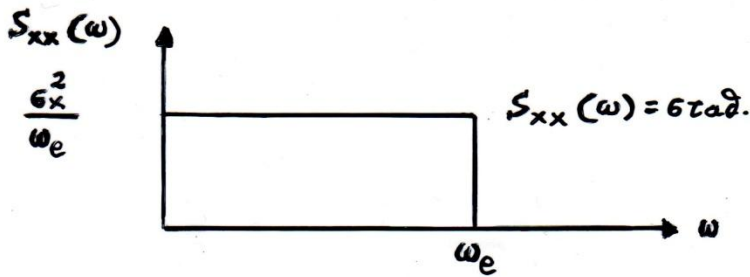
$$\frac{\partial R_{xx}(\tau)}{\partial \tau} = - \int_0^{\infty} S_{xx}(\omega) \omega \sin \omega \tau d\omega$$

$$\frac{\partial^2 R_{xx}(\tau)}{\partial \tau^2} = - \int_0^{\infty} S_{xx}(\omega) \omega^2 \cos \omega \tau d\omega$$

$$\text{Για } \tau = 0 \Rightarrow \frac{\partial^2 R_{xx}(0)}{\partial \tau^2} = - \int_0^{\infty} \omega^2 S_{xx}(\omega) d\omega$$

$$\lambda^2 = \frac{2 \int_0^{\infty} S_{xx}(\omega) d\omega}{\int_0^{\infty} \omega^2 S_{xx}(\omega) d\omega}$$

"Λευκός θόρυβος" με περιορισμένο πλάτος

- Φάσμα λευκού θορύβου $\Rightarrow$ ορθογωνικό φάσμα

- $S_{xx}(\omega) = \frac{\sigma_x^2}{\omega_e}$

- Από τη 2^η εξίσ. Wiener-Khinchin:

$$\begin{aligned} R_{xx}(\tau) &= \int_0^{\omega_e} S_{xx}(\omega) \cos \omega \tau d\omega = S_{xx}(\omega) \int_0^{\omega_e} \cos \omega \tau d\omega = \\ &= S_{xx}(\omega) \frac{1}{\tau} [\sin \omega \tau]_0^{\omega_e} = S_{xx}(\omega) \frac{1}{\tau} \sin \omega_e \tau = \\ &= S_{xx}(\omega) \omega_e \frac{\sin \omega_e \tau}{\omega_e \tau} = \sigma_x^2 \frac{\sin \omega_e \tau}{\omega_e \tau} \end{aligned}$$

- Όταν $\omega_e \rightarrow \infty$, τότε $\lim_{\omega_e \rightarrow \infty} \frac{\sin \omega_e \tau}{\omega_e \tau} = 1$

$$R_{xx}(\tau) = \sigma_x^2$$

- Όταν $\sigma_x^2 = 1$ (εμβαδόν ορθογωνίου = 1), τότε "κανονικοποιημένο" φάσμα

Χρονική μακροκλίμακα (φάσμα λευκού θορύβου)

$$J = \frac{\pi S_{xx}(0)}{2 \sigma_x^2} = \frac{\pi S_{xx}(0)}{2 \omega_e S_{xx}(0)} = \frac{\pi}{2 \omega_e}$$

$$J = \frac{\pi}{2 \omega_e}$$

Χρονική μικροκλίμακα (φάσμα λευκού θορύβου)

$$\lambda^2 = \frac{2 \int_0^{\infty} S_{xx}(\omega) d\omega}{\int_0^{\infty} \omega^2 S_{xx}(\omega) d\omega} = \frac{2 S_{xx}(0) \omega_e}{S_{xx}(0) \frac{\omega_e^3}{3}} = \frac{6}{\omega_e^2}$$

$$\lambda = \frac{\sqrt{6}}{\omega_e}$$

Φάσμα διαδικασίας Μαρκοβ πρώτης τάξης

$$R_{xx}(\tau) = R_{xx}(0) e^{-a\tau} \quad \text{ή} \quad R_{xx}(\tau + \Delta t) = R_{xx}(\tau) e^{-a\Delta t}$$

$$R_{xx}(\tau) = \sigma_x^2 e^{-a|\tau|}$$

$$S_{xx}(\omega) = \frac{\sigma_x^2}{\pi} \frac{2a}{a^2 + \omega^2}$$

Απόδειξη

$$\begin{aligned} S_{xx}(\omega) &= \frac{1}{\pi} A_R(\omega) = \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^{\infty} R_{xx}(\tau) e^{-i\omega\tau} d\tau = \\ &= \frac{1}{\pi} \int_{-\infty}^0 \sigma_x^2 e^{a\tau} e^{-i\omega\tau} d\tau + \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} \sigma_x^2 e^{-a\tau} e^{-i\omega\tau} d\tau = \\ &= \frac{\sigma_x^2}{\pi} \left[\int_{-\infty}^0 e^{(a-i\omega)\tau} d\tau + \int_0^{\infty} e^{-(a+i\omega)\tau} d\tau \right] = \\ &= \frac{\sigma_x^2}{\pi} \left[\frac{1}{a-i\omega} + \frac{1}{a+i\omega} \right] = \frac{\sigma_x^2}{\pi} \frac{2a}{a^2+\omega^2} \end{aligned}$$

$$J = \frac{\pi}{2} \frac{S_{xx}(0)}{\sigma_x^2} = \frac{\pi}{2} \frac{1}{\sigma_x^2} \frac{\sigma_x^2}{\pi} \frac{2}{a} = \frac{1}{a} \quad (\text{χρονική μακροκλίμακα})$$

$$\frac{dR_{xx}(\tau)}{d\tau} = -a\sigma_x^2 e^{-a|\tau|} \quad \text{για θετικά } \tau$$

$$\frac{dR_{xx}(\tau)}{d\tau} = a\sigma_x^2 e^{-a|\tau|} \quad \text{για αρνητικά } \tau$$

- Η παράγωγος παρουσιάζει ασυνέχεια για $\tau=0$
- Η στοχαστική διαδικασία $x(t)$ δεν είναι συνεχής
- Δεν υπάρχει χρονική μικροκλίμακα

Φάσμα ενός γραμμικού συστήματος

$$y(t) = \int_0^{\infty} x(\tau) h(t-\tau) d\tau$$

$$A_y(\omega) = A_x(\omega) H(\omega)$$

$$S_{yy}(\omega) = S_{xx}(\omega) |H(\omega)|^2$$

$$S_{yy}(\omega) = \frac{1}{\pi} A_{Ry}(\omega) = \frac{1}{\pi} \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} A_y(\omega) A_y^*(\omega)$$

$$\pi S_{yy}(\omega) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} A_y(\omega) A_y^*(\omega)$$

$A_{Ry}(\omega)$: μετασχηματισμένη Fourier της συνάρτησης αυτοσυσχετίσεως $R_{yy}(\tau)$

$$A_y^*(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} y(t) e^{i\omega t} dt \quad A_y(\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} y(t) e^{-i\omega t} dt$$

$A_y(\omega)$: μετασχηματισμένη Fourier της συνάρτησης $y(t)$

$$\pi S_{yy}(\omega) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} A_x(\omega) H(\omega) A_x^*(\omega) H^*(\omega)$$

$$H(\omega) H^*(\omega) = |H(\omega)|^2$$

$$\lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{2T} A_x(\omega) A_x^*(\omega) = A_{Rx}(\omega) = \pi S_{xx}(\omega)$$

$$S_{yy}(\omega) = S_{xx}(\omega) |H(\omega)|^2$$